

Byla C-6/22

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2022 m. sausio 4 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie (Lenkija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2021 m. gegužės 19 d.

Ieškovai:

M. B.

U. B.

M. B.

Atsakovas:

X. S.A

Pagrindinės bylos dalykas

Reikalavimas grąžinti sumas, sumokėtas vykdant hipoteka užtikrintą paskolos sutartį, kurios suma buvo išreikšta Lenkijos valiuta, indeksuota užsienio valiuta (CHF)

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Sąjungos teisės, visų pirma Tarybos direktyvos 93/13/EEB 3 straipsnio 1 dalies, 6 straipsnio 1 dalies, 7 ir 8b straipsnių, ES sutarties 19 straipsnio 3 dalies b punkto ir SESV 267 straipsnio, aiškinimas

Prejudiciniai klausimai

a) Ar, atsižvelgiant į 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyvos 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais tikslą apsaugoti vartotojus nuo nesąžiningų sąlygų sutartyse su pardavėjais ar tiekėjais, galimas toks aiškinimas, kad tais atvejais, kai teismas pripažįsta sutartį negaliojančia taikydamas direktyvoje nustatytas taisykles, šios direktyvos taikymas, o kartu ir vartotojų apsauga pasibaigia, todėl vartotojo ir pardavėjo ar tiekėjo prievolių vykdymo taisyklių turi būti ieškoma nacionalinėje prievolių teisėje, taikomoje prievolių, nurodytų negaliojančioje sutartyje, įvykdymui?

b) Ar, atsižvelgiant į Direktyvos 93/13 6 ir 7 straipsnius, tuomet, kai teismas pripažįsta sutarties sąlygą neteisėta ir sutartis negali toliau galioti panaikinus šią sąlygą, nesant šalių susitarimo užpildyti šią spragą jų valią atitinkančiomis sąlygomis ir nesant dispozityvių nuostatų (tiesiogiai taikytinų sutarčiai nesant šalių susitarimo), teismas turi pripažinti sutartį negaliojančia tik dėl to, kad vartotojas to reikalauja, ar jis *ex officio*, šalims nereikalaujant, turi išnagrinėti vartotojo turtinę padėtį, kad galėtų nustatyti, ar sutarties pripažinimas negaliojančia sukeltų vartotojui ypač žalingų pasekmių?

c) Ar Direktyvos 93/13 6 straipsnį galima aiškinti taip, kad teismas, padaręs išvadą, jog sutarties pripažinimas negaliojančia būtų ypač žalingas vartotojui, ir kai, nepaisant raginimų, šalims nepavyksta susitarti dėl sutarties pakeitimo, atsižvelgdamas į objektyvų vartotojo gerovės supratimą, gali užpildyti sutarties spragą, atsiradusią „pašalinus“ iš sutarties nesąžiningas sąlygas, ne dispozityviomis nacionalinės teisės nuostatomis, kaip jos suprantamos pagal Teisingumo Teismo sprendimą byloje C-260/18, t. y. nuostatomis, kurios tiesiogiai taikomos sutarties spragai, bet specialiomis nacionalinės teisės nuostatomis, kurios nagrinėjamai sutarčiai gali būti taikomos tik *mutatis mutandis* arba pagal analogiją ir kurios atspindi nacionalinėje prievolių teisėje galiojančią taisyklę?

Nurodomi Sąjungos teisės aktai

1993 m. balandžio 13 d. Tarybos direktyvos 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais (toliau – Direktyva 93/13/EEB) šešta ir trylikta konstatuojamosios dalys; 1 straipsnio 2 dalis, 3 straipsnio 1 dalis, 6 straipsnio 1 dalis, 7 straipsnio 1 dalis ir 8b straipsnio 1 dalis

Nurodomi nacionalinės teisės aktai

Kodeks cywilny z dnia 23 kwietnia 1964 r. (1964 m. balandžio 23 d. Civilinis kodeksas) (suvestinė redakcija, Dz. U. 2020, 1740 pozicija)

5 straipsnis

Draudžiama pasinaudoti savo teise, jei tai prieštarauja šios teisės socialiniam ir ekonominiam tikslui arba socialinio sambūvio principams. Toks teisės turėtojo veikimas ar neveikimas nėra laikomas teisės įgyvendinimu ir nėra ginamas.

56 straipsnis

Teisinis veiksmas sukelia ne tik jame išreikštas pasekmes, bet ir pasekmes, kylančias iš įstatymo, socialinio sambūvio principų ir nusistovėjusių papročių.

58 straipsnis

1. Teisės aktas, kuris prieštarauja įstatymui arba kuriuo siekiama apeiti įstatymą, negalioja, išskyrus atvejus, kai atitinkamoje nuostatoje numatyta kitaip, t. y. kai negaliojančios teisės akto nuostatos pakeičiamos atitinkamomis įstatymo nuostatomis.
2. Teisės aktas, prieštaraujantis socialinio sambūvio principams, negalioja.
3. Jei negaliojanti yra tik dalis teisės akto, likusios šio teisės akto nuostatos lieka galioti, išskyrus atvejus, kai iš aplinkybių matyti, kad be negaliojančių nuostatų teisės akto nebūtų įmanoma įvykdyti.

385¹ straipsnis

1. Su vartotoju sudarytos sutarties sąlygos, dėl kurių nebuvo atskirai derėtasi, nėra jam privalomos, jeigu jose nustatomos vartotojo teisės ir pareigos, kurios prieštarauja gerai moralei ir šiurkščiai pažeidžia jo interesus (draudžiamos sutarties sąlygos). Tai netaikoma sąlygoms, kuriomis nustatomos pagrindinės šalių pareigos, įskaitant kainą ar atlygį, jei jos suformuluotos nedviprasmiškai
2. Jei sutarties sąlyga pagal 1 dalį vartotojui nėra privaloma, šalys privalo laikytis likusių sutarties sąlygų
3. Sąlygomis, dėl kurių nebuvo atskirai derėtasi, laikomos nuostatos, kurių turiniui vartotojas neturėjo realios įtakos. Visų pirma tai pavyzdinės sutarties, kurią vartotojui pasiūlė kita sutarties šalis, sąlygos.
4. Įrodinėjimo našta, kad dėl sutarties sąlygos buvo atskirai derėtasi, tenka šaliai, kuri ja remiasi.

405 straipsnis

Tas, kas be teisinio pagrindo gavo turtinės naudos kito asmens sąskaita, privalo tą naudą atiduoti natūra arba, jei tai neįmanoma, atlyginti jos vertę.

406 straipsnis

Pareiga atiduoti naudą apima ne tik tiesiogiai gautą naudą, bet ir viską, kas buvo gauta perleidimo, praradimo ar sugadinimo atveju mainais į tą naudą arba kaip žalos atlyginimas.

409 straipsnis

Pareiga atiduoti naudą arba atlyginti jos vertę pasibaigia, jei naudą gavęs asmuo ją pasinaudojo arba ją prarado nepraturtėdamas, išskyrus atvejus, kai disponuodamas nauda arba ją naudodamasis jis turėjo atsižvelgti į prievolę ją atlyginti.

410 straipsnis

1. Ankstesnių straipsnių nuostatos visų pirma taikomos nepagrįstai gautoms sumoms.

2. Suma yra gauta nepagrįstai, jei ją sumokėjęs asmuo apskritai neturėjo tokios pareigos arba neturėjo pareigos asmeniui, kuriam sumokėjo, arba jei išnyko mokėjimo pagrindas arba nebuvo pasiektas numatytas mokėjimo tikslas, arba jei teisės aktas, pagal kurį kilo pareiga mokėti, negaliojo ir po įsipareigojimo įvykdymo netapo galiojantis.

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (1964 m. lapkričio 17 d. Įstatymas dėl Civilinio proceso kodekso) (suvestinė redakcija, Dz. U. 2021, 1805 pozicija)

227 ir 321 straipsniai

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (1997 m. rugpjūčio 29 d. Bankininkystės įstatymas) (Dz. U. 1997, Nr. 140, 939 pozicija, su vėlesniais pakeitimais)

69 straipsnis (sutarties sudarymo metu galiojusi redakcija)

1. Pagal paskolos sutartį bankas įsipareigoja sutartyje nustatytam laikotarpiui perduoti paskolos gavėjui naudotis tam tikram tikslui skirtą pinigų sumą, o paskolos gavėjas įsipareigoja ją naudoti sutartyje numatytomis sąlygomis, grąžinti panaudotą paskolos sumą kartu su palūkanomis nustatytais grąžinimo terminais ir sumokėti komisinį atlyginimą už suteiktą paskolą.

2. Paskolos sutartis turi būti sudaryta raštu ir joje turi būti nurodyta ši privaloma informacija:

- 1) sutarties šalys;
- 2) paskolos suma ir valiuta;

- 3) tikslas, kuriam suteikta paskola;
- 4) paskolos grąžinimo terminai ir sąlygos;
- 5) paskolos palūkanų dydis ir jų keitimo sąlygos;
- 6) paskolos grąžinimo užtikrinimo būdas;
- 7) banko teisių, susijusių su paskolos panaudojimo ir grąžinimo kontrole, apimtis;
- 8) paskolos suteikimo paskolos gavėjui terminai ir būdas;
- 9) komisinio atlyginimo dydis, jei jis numatytas sutartyje;
- 10) sutarties keitimo ir nutraukimo sąlygos.

Trumpas faktinių aplinkybių aprašymas

- 1 2007 m. birželio 4 d. ieškovai, kaip vartotojai, sudarė su banku atsakovu hipoteka užtikrintą būsto paskolos sutartį dėl 339 881,92 PLN sumos, indeksuotos užsienio valiuta (CHF), gyvenamosioms patalpoms įsigyti. Paskolos, už kurią turėjo būti mokamos palūkanos pagal LIBOR palūkanų normą, grąžinimas buvo išskaidytas į 360 mėnesinių įmokų, kurias ieškovai moka Lenkijos valiuta.
- 2 Pagal sutartį ieškovų prievolės suma nustatyta kaip grąžintinos sumos ekvivalentas CHF. Pagal sumą užsienio valiuta buvo nustatomas paskolos gavėjo negrąžintos paskolos likutis ir apskaičiuojamos palūkanos, o vėliau – įmokų suma. Prievolės suma buvo nustatoma kaip grąžintinos sumos ekvivalentas CHF, konvertavus pagal banko sudaromoje valiutų kursų lentelėje nustatytą valiutų pardavimo kursą. Valiutų keitimo kursą, pagal kurį buvo skaičiuojamos įmokos, bankas nustatė neleistinu būdu, nes galėjo jį formuoti vienašališkai, taigi galėjo vienašališkai nustatyti ir ieškovų prievolę.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 3 Ieškovai savo reikalavimą grindžia teiginiu, kad hipoteka užtikrintoje paskolos sutartyje yra draudžiamų sąlygų, kurios šalims negalioja, nes yra nesąžiningos. Ieškovų reikalaujama grąžinti suma buvo sumokėta be teisinio pagrindo, nes sutarties nuostatos dėl CHF kurso nustatymo yra draudžiamos sutarties sąlygos, todėl jos negalioja. Dėl šios priežasties sutartis negali būti įvykdyta, o tai pagrindžia išvadą, kad sutarties nuostata dėl paskolos sumos indeksavimo taip pat negalioja. Ieškinio reikalavimo suma buvo apskaičiuota taip, tarsi paskola būtų suteikta Lenkijos valiuta be indeksavimo, tačiau taikant užsienio valiuta indeksuotos paskolos palūkanų normą. Ieškovai taip pat nurodė sutinkantys, kad nacionalinis teismas pripažintų sutartį negaliojančia.

- 4 Ieškovų teigimu, nesąžiningos yra sutarties 9 straipsnio 2 dalies ir 10 straipsnio 3 dalies nuostatos, kurios leido bankui laisvai formuoti indeksavimo valiutos kursą ir kuriose nebuvo nurodytos jokios šio formavimo taisyklės, taigi bankas ieškovų prievolę nustatė vienašališkai. Pripažinus šias sutarties nuostatas draudžiamomis, nebus galima nustatyti indeksavimo valiutos kurso. Todėl nuostatos dėl paskolos indeksavimo turi būti pašalinamos iš sutarties, o ieškovų prievolė nustatoma be indeksavimo nuostatų, kad ieškovai turėtų mokėti įmokas taip, tarsi paskola būtų suteikta PLN, už kurią skaičiuojamos palūkanos pagal LIBOR palūkanų normą.
- 5 Ieškovai pareiškė sutinkantys su teismo prielaida, jog sutartis yra negaliojanti.
- 6 Atsakovo nuomone, tokia paskolos PLN, indeksuotos užsienio valiuta, konstrukcija atitinka banko kredito konstrukciją ir nepažeidžia Bankininkystės įstatymo 69 straipsnio. Dėl ieškovų siūlymo numatyti sutartyje palūkanų normą, taikomą [užsienio] valiuta indeksuojamoms paskoloms, tačiau taip, tarsi paskola būtų suteikta Lenkijos valiuta be indeksavimo, atsakovas pareiškė, kad tokiu atveju būtų sukurta šalių ketinimų neatitinkanti sutartis ir kad tai prieštarauja įstatymo nuostatoms. Atsakovas taip pat nurodo, kad teiginys dėl sutarties nuostatų nesąžiningumo toje dalyje, kurioje numatytas valiutos konvertavimas pagal atsakovo banko taikomą valiutų kursą, yra klaidingas, nes banko taikomi valiutų kursai buvo rinkos kursai.

Glaustas prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

Prejudiciniais klausimais siekiama išsiaiškinti tinkamą procedūrą, kurios turi laikytis teismas, taikydamas Direktyvos 93/13/EEB nuostatas ir šią direktyvą Lenkijos teisinėje sistemoje įgyvendinančias Lenkijos teisės aktų nuostatas.

Paskolos sutarties, indeksuotos ne Lenkijos valiuta, sąvoka Lenkijos teisėje atsirado tik 2011 m., priėmus naują Bankininkystės įstatymo redakciją. Šiuo teisės aktu buvo įpareigota sutartyje numatyti konkrečias valiutų keitimo kurso nustatymo taisykles, pagal kurias apskaičiuojama paskolos suma ir pagrindinės paskolos sumos bei palūkanų įmokos, ir konvertavimo į mokėjimo valiutą taisyklės, taip pat paskolos gavėjui suteikiama galimybė grąžinti paskolą užsienio valiuta. Paskolos sumos indeksavimo tikslas buvo numatyti [užsienio] valiuta indeksuojamoms paskoloms palūkanų normą, kuri būtų daug mažesnė nei palūkanų norma, taikoma paskoloms Lenkijos valiuta. Kita vertus, dėl to skolos suma priklausė nuo konkrečią dieną galiojančio valiutų keitimo kurso.

Dėl pirmojo klausimo, pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją Direktyvoje 93/13/EEB nustatyta apsaugos sistema pagrįsta mintimi, kad vartotojas yra mažiau palankioje padėtyje nei pardavėjas ar tiekėjas tiek galimybių derėtis, tiek informacijos lygio atžvilgiu, o tai reiškia, jog vartotojas turi sutikti su pardavėjo ar tiekėjo iš anksto nustatytomis sąlygomis, neturėdamas galimybės daryti įtaką jų turiniui (sprendimai byloje C-484/08 ir C-70/17).

Teisingumo Teismas taip pat nurodė, kad Direktyvos 93/13/EEB tikslas – apsaugoti vartotoją ir atkurti pusiausvyrą tarp šalių, netaikant nesąžiningomis laikomų sąlygų, kartu iš esmės išsaugant kitų atitinkamos sutarties sąlygų galiojimą (Teisingumo Teismo sprendimai bylose C-96/16, C-94/17, C-19/20).

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas byloje C-260/18 nurodė, kad jei sutartyje yra draudžiamų sąlygų, direktyvos nuostatomis nesiekama pripažinti paskolos sutartį negaliojančia, o tik numatoma tokia galimybė. Taigi, jeigu teismas nustato, kad [valiutos] konvertavimo sąlygos yra nesąžiningos ir nuo pat pradžių šalims negalioja, o sutarties spragos turi būti pašalintos, kad sutartis galėtų būti tęsiama pagal šalių ketinimus, sutarties spraga gali būti pašalinta teismo sprendimu, pagal kurį šalys susitaria dėl sutarties turinio pakeitimo; tais atvejais, kai tokio sutarimo nepasiekama, spragą, atsiradusią pripažinus dalį sutarties nesąžininga, teismas gali užpildyti dispozityviomis nuostatomis, atitinkančiomis sprendime nurodytas sąlygas, kurios yra tiesiogiai taikomos šios rūšies sutartims (kurias šiuo tikslu nustatė nacionalinis teisės aktų leidėjas), jei sutartyje nėra priešingų sąlygų. Jei sutartis nepakeičiama pirmiau nurodytu būdu, nacionalinis teismas gali pripažinti sutartį negaliojančia.

Kaip teigia prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, nesant Lenkijos teisėje tiesiogiai taikomų dispozityvių nuostatų, kurios pašalintų šią sutarties spragą, belieka pripažinti sutartį negaliojančia. Tada atrodo, kad tokio sutarties panaikinimo pasekmių reikia ieškoti nacionalinės teisės aktuose. Nagrinėdamas vežimo sutartį ir remdamasis Direktyva 93/13/EEB, sprendime byloje C-349/18 Teisingumo Teismas laikėsi nuomonės, kad tokio sutarties panaikinimo pasekmės patenka ne į šios direktyvos, o į nacionalinės teisės taikymo sritį.

Šiuo atžvilgiu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad nacionalinės prievolių teisės normomis siekiama užtikrinti abiejų šalių lygiateisiškumą. Tokio sutarties panaikinimo pasekmės nustatomos pagal nacionalinės teisės nuostatas, reglamentuojančias nepagrįstai gautus mokėjimus, ir jomis nesiekama nustatyti vienodų nuostolių abiem šalims, neatsižvelgiant į būtinybę apsaugoti vieną iš šalių – vartotoją.

Taikant nacionalinės teisės normas, nebus taikomas vadinamasis atgrasomasis direktyvos poveikis (direktyvos 7 straipsnis), nes nacionalinės teisės nuostatose nenumatytos sankcijos, kurias galėtų taikyti teismas, priimdamas sprendimą individualioje byloje, kurioje vartotojas teigia, kad tam tikra sutarties sąlyga yra nesąžininga.

Dėl antrojo klausimo, jei atsakymas į pirmąjį klausimą būtų teigiamas, reikia išaiškinti bylų nagrinėjimo teisme eigą, grindžiamą Direktyva 93/13/EEB.

Teisingumo Teismas sprendimuose bylose C-70/17 ir C-269/19 pažymėjo, kad dėl tokio sutarties panaikinimo likusi negražinta paskolos dalis iš principo taptų mokėtina nedelsiant, o tai gali viršyti vartotojo finansines galimybes. Tokia

situacija gali susiklostyti, kai vartotojas turi mažai santaupų arba jų visai neturi ir kai padidėja įsigyto turto vertė.

Sprendime byloje C-19/20 Teisingumo Teismas nurodė, kad sutarties pripažinimas negaliojančia negali priklausyti nuo aiškaus vartotojų prašymo; tai priklauso nuo to, ar nacionalinis teismas objektyviai taiko pagal nacionalinę teisę nustatytus kriterijus. Galiojančiuose Lenkijos proceso teisės nuostatuose reikalaujama, kad sprendimas būtų priimtas tik dėl ieškovo reikalavimų ir atsakovo atsikirtimų, ir nenumatyta galimybė teismui nagrinėti faktinių aplinkybių, kurių nė viena iš šalių nenurodė. Spręstinas klausimas, ar nacionalinis teismas, nurodęs vartotojui sutarties panaikinimo pasekmes, turėtų remtis proceso eiga, kuri išplaukia iš šalių reikalavimų, ir apsiriboti prašymų pateikti įrodymus tenkinimu. Taip pat ar nacionalinis teismas, siekdamas objektyviai nustatyti, ar sutarties panaikinimas nesukels vartotojui ypač žalingų pasekmių, gali pats nustatyti vartotojo turtinę padėtį.

Dėl trečiojo klausimo, jei nacionalinis teismas, atsižvelgdamas į Direktyvos 93/13/EEB 3 ir 5 straipsniuose nustatytus kriterijus, nustato, kad, atsižvelgiant į konkrečias bylos aplinkybes, vartotojo ir pardavėjo ar tiekėjo sudarytos sutarties sąlyga neatitinka sąžiningumo, pusiausvyros ir skaidrumo reikalavimų, todėl yra nesąžininga ir teisiškai negaliojanti, teismas, remdamasis šios direktyvos 6 straipsnio 1 dalimi, negali pakeisti šios sutarties iš dalies pakeisdamas šios sąlygos turinį (sprendimai bylose C-618/10, C-26/13, C-70/17).

Sprendime byloje C-125/18 Teisingumo Teismas nurodė, kad jei nacionaliniam teismui būtų leidžiama keisti tokių sutarčių nesąžiningų sąlygų turinį, tokia galimybė galėtų kliudyti siekti Direktyvos 93/13 7 straipsnyje nurodyto ilgalaikio tikslo. Ši galimybė padėtų panaikinti atgrasomąjį poveikį, kurį pardavėjams ar tiekėjams sukuria visiškas tokių nesąžiningų sąlygų netaikymas vartotojui, nes jie vis dar būtų linkę naudoti šias sąlygas, žinodami, kad, net jas pripažinus negaliojančiomis, sutartis tiek, kiek būtina, galėtų būti pakeista nacionalinio teismo ir taip būtų užtikrinti šių pardavėjų ar tiekėjų interesai.

Sprendime byloje C-260/18 Teisingumo Teismas pažymėjo, kad išimtiniais atvejais sutarties spraga, atsiradusi dėl nesąžiningų sutarties sąlygų pripažinimo negaliojančiomis, gali būti pakeista nacionalinio teisės aktų leidėjo atitinkamoms sutartims nustatytomis dispozityviomis nuostatomis, siekiant išsaugoti sutarties šalių teisių ir pareigų pusiausvyrą, tik šioms nuostatoms taikoma sąžiningumo prezumpcija.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad tokių nuostatų, kurias būtų galima tiesiogiai taikyti sutarčiai, Lenkijos teisinėje sistemoje nėra.

Šiame sprendime Teisingumo Teismas pažymėjo, kad Direktyvos 93/13/EEB 6 straipsnis draudžia pašalinti sutarties spragas, kurias lėmė joje esančių nesąžiningų sąlygų panaikinimas, remiantis vien bendro pobūdžio nacionalinėmis

nuostatomis, numatančiomis, kad teisės akto poveikis, be kita ko, papildomas teisingumo principo ar nusistovėjusių papročių poveikiu.

2020 m. lapkričio 25 d. sprendime byloje C-269/19 Teisingumo Teismas nurodė, jog kai nacionalinis teismas mano, kad nagrinėjama paskolos sutartis pagal sutarčių teisę nebegali toliau galioti panaikinus atitinkamas nesąžiningas sąlygas ir nėra jokios dispozityviosios nacionalinės teisės nuostatos ar nuostatos, taikytinos sutarties šalių susitarimo atveju, kurias būtų galima taikyti vietoj šių sąlygų, laikytina, kad, jeigu vartotojas neišreiškė pageidavimo išlaikyti nesąžiningas sąlygas, ir kai dėl sutarties panaikinimo jam kiltų ypač žalingų pasekmių, siekiant užtikrinti aukštą vartotojo apsaugos lygį pagal Direktyvą 93/13 ir norint atkurti realią sutarties šalių teisių ir pareigų pusiausvyrą, nacionalinis teismas turi, atsižvelgdamas į savo vidaus teisę, imtis visų priemonių, kad apsaugotų vartotoją nuo ypač žalingų pasekmių, kurias galėtų lemti nagrinėjamos paskolos sutarties panaikinimas, be kita ko, dėl komercinės veiklos subjekto reikalavimo nedelsiant grąžinti vartotojui suteiktą paskolą (41 punktą).

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kreipiasi į Teisingumo Teismą prašydamas paaiškinti, kaip teisingai aiškinti Direktyvą 93/13/EEB tuo atveju, kai neįmanoma pasiekti abiejų tikslų, t. y. kuris iš šios direktyvos tikslų yra svarbesnis – ar vartotojo apsauga, įskaitant apsaugą nuo žalingų sutarties panaikinimo pasekmių, ar atgrasomasis poveikis pardavėjui ar tiekėjui, t. y. sankcija, dėl kurios sutartis negali būti pakeista nacionalinės teisės nuostatomis, kurios nėra dispozityvios, kaip ši sąvoka suprantama sprendime byloje C-260/18.